

Касич А. О., Циган Р. М., Карбан О. І.

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

У статті розглянуто організацію обліково-аналітичного забезпечення на засадах стратегічних підходів. Систематизовано об'єкти управління, виходячи з його функціональної направленості, для вдосконалення управління прибутком підприємства. Проаналізовано результати останніх досліджень науковців, виявлено різні погляди на поняття «стратегічний облік». Досліджено особливості обліково-аналітичного забезпечення управління прибутком, проведено пошук науково-методичних підходів до проведення стратегічного аналізу та надано пропозиції щодо удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління прибутком підприємства.

Ключові слова: прибуток, стратегічний облік, обліково-аналітичне забезпечення управління прибутком підприємства

Рис.: 2. Табл.: 1. Бібл.: 22.

Касич Алла Олександрівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри, кафедра бухгалтерського обліку, аналізу і аудиту, Кременчуцький національний університет ім. М. Остроградського (вул. Першотравнева, 20, Кременчук, 39600, Україна)

Email: kasich.alla@gmail.com

Циган Раїса Миколаївна – старший викладач, кафедра обліку, аналізу і аудиту, Кременчуцький національний університет ім. М. Остроградського (вул. Першотравнева, 20, Кременчук, 39600, Україна)

Email: chab@sat.poltava.ua

Карбан Олена Іванівна – студент, Кременчуцький національний університет ім. М. Остроградського (вул. Першотравнева, 20, Кременчук, 39600, Україна)

Email: alena_karban@mail.ru

УДК 657.1.012.12:658.155

Касич А. А., Цыган Р. Н., Карбан Е. И.

НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ УЧЕТНО-АНАЛИТИЧЕСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ УПРАВЛЕНИЯ ПРИБЫЛЬЮ ПРЕДПРИЯТИЯ

В статье рассмотрена организация учетно-аналитического обеспечения на принципах стратегических подходов. Систематизированы объекты управления, исходя из его функциональной направленности, для совершенствования управления прибылью предприятия. Проанализированы результаты последних исследований ученых, выявлены различные взгляды на понятие «стратегический учет». Исследованы особенности учетно-аналитического обеспечения управления прибылью, проведен поиск научно-методических подходов к проведению стратегического анализа и даны предложения по усовершенствованию учетно-аналитического обеспечения управления прибылью предприятия.

Ключевые слова: прибыль, стратегический учет, учетно-аналитическое обеспечение управления прибылью предприятия

Рис.: 2. Табл.: 1. Библ.: 22.

Касич Алла Александровна – доктор экономических наук, профессор, заведующий кафедрой, кафедра бухгалтерского учета, анализа и аудита, Кременчугский национальный университет им. М. Остроградского (ул. Первомайская, 20, Кременчуг, 39600, Украина)

Email: kasich.alla@gmail.com

Цыган Раиса Николаевна – старший преподаватель, кафедра учета, анализа и аудита, Кременчугский национальный университет им. М. Остроградского (ул. Первомайская, 20, Кременчуг, 39600, Украина)

Email: chab@sat.poltava.ua

Карбан Елена Ивановна – студент, Кременчугский национальный университет им. М. Остроградского (ул. Первомайская, 20, Кременчуг, 39600, Украина)

Email: alena_karban@mail.ru

УДК 657.1.012.12:658.155

Kasich A. A., Tsygan R. N., Karban Ye. I.

SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL PROVISIONS OF PROFIT ADMINISTRATION IN A COMPANY

The article considers organisation of accounting and analytical provisions on principles of strategic approaches. It systemises objects of accounting on the basis of its functional directions for perfection of profit administration in a company. It analyses results of recent studies of scientists, reveals different views upon the "strategic accounting" notion. It studies specific features of accounting and analytical provisions of profit administration, conducts a search for scientific and methodical approaches to carrying out a strategic analysis and provides proposals on perfection of accounting and analytical provisions of profit administration in a company.

Key words: profit, strategic accounting, accounting and analytical provisions of profit administration in a company.

Pic.: 2. Tabl.: 1. Bibl.: 22.

Kasich Alla A. – Doctor of Science (Economics), Professor, Head of the Department, Department of Accounting, Analysis and Audit, Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University (vul. Pershotravneva, 20, Kremenchuk, 39600, Ukraine)

Email: kasich.alla@gmail.com

Tsygan Raisa N. – Senior Lecturer, Department of Accounting, Analysis and Audit, Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University (vul. Pershotravneva, 20, Kremenchuk, 39600, Ukraine)

Email: chab@sat.poltava.ua

Karban Yelena I. – Student, Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University (vul. Pershotravneva, 20, Kremenchuk, 39600, Ukraine)

Email: alena_karban@mail.ru

Вступ. У сучасних економічних умовах особливого значення набувають дослідження питань ефективного управління прибутком підприємств. Прибуток є найважливішим важелем розвитку в масштабах всієї економіки. Саме кризь призму максимізації прибутку і повинні забезпечуватися процедури ведення бухгалтерського обліку і складання звітності, а також проведення на підприємстві аналізу. Тому тема дослідження є надзвичайно актуальною в умовах ринкової економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам розвитку теорії та методології формування обліково-аналітичного забезпечення процесу управління підприємством присвячені роботи як вітчизняних, так і зарубіжних вчених, таких як: М. І. Баканов [1], І. А. Бланк [3], І. Н. Богатая [4], С. М. Галузіна [6], А. Н. Кузьмінський [8], О. В. Пархоменко [9], В. І. Ткач [13], А. А. Томпсон [14], А. А. Пилипенко [19] та ін.

Метою дослідження є вивчення особливостей обліково-аналітичного забезпечення управління прибутком та надання пропозицій щодо його удосконалення.

Виклад основного матеріалу. Система бухгалтерського обліку є основою усього інформаційного забезпечення системи управління господарською одиницею. Саме така функція обґрунтовує та підтверджує причини виникнення обліку як такого. Поряд із бухгалтерським обліком існує й економічний аналіз. У поєднанні їх можна назвати системою обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством.

Априорі обліково-аналітичне забезпечення присутнє на будь-якому підприємстві, що веде бухгалтерський облік згідно із законодавством України, але нерідко рівень такого забезпечення не є достатнім для повноцінного інформаційного забезпечення управління діяльністю.

Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством існує завдяки обліково-аналітичній інформації. У даній категорії важливе значення мають визначення понять «облікова інформація» та «аналітична інформація».

Бухгалтерський облік фіксує і накопичує синтетичну (узагальнюючу) та аналітичну (деталізовану) бухгалтерську облікову інформацію про діяльність суб'єкта господарювання за певний період. Вона містить відомості про активи організації, про стан майна, джерела його утворення, про зобов'язання, відносини з контрагентами, про формування фінансових результатів, про прибуток та його використання тощо. Бухгалтерська облікова інформація формується на таких стадіях: виявлення, вимірювання, реєстрація, накопичення, узагальнення.

С. М. Галузіна, дослідивши поняття обліково-аналітичної інформації, стверджує, що аналітична складова в ньому має два основних значення [6]. З однієї сторони, аналітична інформація – частина облікової інформаційної сукупності, яка відповідає вимозі аналітичності. При цьому аналітичні облікові показники є підмножиною множини облікових показників. З іншої – аналітична інформація становить вид економічної інформації, отриманої із облікової інформації в результаті дій функцій управління: аналіз і синтез. У такому випадку, приходиться до висновку С. М. Галузіна, множина обліково-аналітичної інформації є об'єднанням

множини облікових показників (в тому числі аналітичних облікових показників) і аналітичних показників (тобто показників, отриманих у результаті дії управлінських функцій «аналіз» і «синтез») [6].

Оскільки аналітичні дані є основою для економічного обґрунтування стратегічних рішень, зокрема, раціоналізації виробництва, оптимізації перспектив розвитку економіки та підприємства тощо, великого значення набуває дослідження ступеня аналітичності інформації. В загальному виді під аналітичністю інформації слід розуміти її адекватність вимогам і завданням економічного аналізу. Аналітичність даних бухгалтерського обліку є деталізацією даних, які містяться у ньому, та їх групування за важливими економічними ознаками. А. М. Кузьмінський стверджує, що під аналітичною інформацією перш за все слід розуміти результативні показники, необхідні при проведенні аналізу. Для отримання таких показників використовують різну економічну інформацію (показники): облікову, планову, оперативну [8].

Таким чином, обліково-аналітичне забезпечення включає інформацію, яку надає бухгалтерський облік, та інформацію, яка готується методами економічного аналізу. При цьому аналітичною є облікова інформація після опрацювання її економічним аналізом, тому не доцільно розбивати складову «аналітична» у понятті обліково-аналітичної інформації на дві частини. Очевидним є те, що складова «облікова» включає всю інформацію бухгалтерського обліку, в тому числі аналітичного і синтетичного.

Обліково-аналітичне забезпечення управління діяльністю підприємства є ширшим за поняття обліково-аналітичної інформації. Слово «забезпечення» у даному терміні означає виконання процесу постачання обліково-аналітичної інформації в систему управління. Це поняття має включати комплекс дій з підготовки обліково-аналітичної інформації (рис. 1).

Рис. 1. Схема процесу обліково-аналітичного забезпечення

Джерело: розробка автора

Обліково-аналітичне забезпечення – це процес підготовки обліково-аналітичної інформації, забезпечення її кількості та якості. Таким чином, поняття обліково-аналітичного забезпечення постає у двох значеннях:

- 1) діяльність, пов'язана зі збором, реєстрацією, узагальненням, збереженням, передачею та аналітичним опрацюванням інформації;

2) забезпечення системи управління відповідною кількістю необхідної якісної інформації.

Метою обліково-аналітичного забезпечення має стати поєднання процедур бухгалтерського обліку й економічного аналізу формування інформації такого характеру: історичного, що узагальнює результати діяльності; аналітичного, що передуює прийняттю обґрунтованого управлінського рішення.

У підприємства немає майбутнього, якщо воно не працює на перспективу та не застосовує розроблену стратегію свого розвитку. Стратегічне управління стає важливішим фактором успішного виживання в ринкових умовах.

Дійсно система фінансового обліку спрямована на фіксацію фактів господарської діяльності підприємства, але на ретроспективній основі, та не дає можливості вибудувати прогнози розвитку навіть на найближчий проміжок часу. Однак в сучасних умовах значна кількість управлінських рішень носить стратегічний характер, а, відтак, цей процес потребує інформаційного забезпечення. Це означає, що виникає реальна потреба на практичному рівні у формуванні стратегічного обліку.

Стратегічний облік – явище достатньо нове та є перспективним для вітчизняної теорії та практики. На сучасному етапі відбувається його формування як самостійної науки, розробляються методики його ведення.

Стратегічний облік зарубіжні та вітчизняні науковці розглядають як складову управлінського обліку та як основу для дослідження фінансових та економічних проблем з точки зору перспектив подальшого розвитку бізнесу.

Так, саме формулювання «стратегічний управлінський облік» (СУО) належить Сіммондс К. [22], який вирізняв його від управлінського обліку за рахунок орієнтації останнього на порівняння бізнесу із конкурентами. М. Бромвіч [21] вважав, що СУО дає можливість у процесі прийняття рішень зважати на техніку ведення бізнесу конкурентами та підключати нефінансову інформацію.

Стратегічний управлінський облік, на думку В. А. Маняєвої [20], – це процес ідентифікації, вимірювання, накопичення, підготовки, інтерпретації та представлення фінансової та нефінансової інформації для аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища організації, а також для контролю за виконанням, на основі якої вищим керівництвом підприємства приймаються рішення для досягнення стратегічних цілей та в кінцевому випадку місії організації, а інвестори здійснюють оцінку діяльності організації з точки зору доходності капіталу.

Обліково-аналітичне забезпечення стратегічного управління являє собою інтегровану систему стратегічного обліку і стратегічного аналізу, яка систематизує інформацію для обґрунтування бізнес-стратегії, координації напрямів стратегічного розвитку підприємства, системної оцінки ефективності реалізації оперативних-тактичних і стратегічних управлінських рішень.

Проаналізувавши результати останніх досліджень науковців, було виявлено різні погляди на поняття «стратегічний облік» (табл. 1).

Загалом, на думку зарубіжних вчених [22], стратегічний облік виконує наступні функції:

Таблиця 1

Підходи до визначення поняття «стратегічний облік» за різними авторами

№	Прізвище автора	Визначення стратегічного обліку
1	Хахонова Н. М. [15]	Стратегічний управлінський облік може бути охарактеризовано як напрям управлінського обліку, що формує інформаційне забезпечення для прийняття стратегічних управлінських рішень.
2	Бутинець Ф. Ф. [5]	Стратегічний облік – це фінансовий аналіз проблеми, що пов'язаний з чотирма факторами: зобов'язаннями, контролем, готівкою (витрати) та потенціалом.
3	Савчук В. П. [12]	Стратегічний управлінський облік має на меті надавати власнику стратегічно важливу інформацію для прийняття обумовлених та стратегічно важливих рішень. В область першочергового інтересу власника та топ-менеджменту надається необхідним включити стратегічні облікові фактори.
4	Блаженкова Н. М. [2]	Стратегічний управлінський облік є підсистемою системи управлінського обліку, значно розширює сферу його дій в інформаційному забезпеченні, стратегічного й оперативного управління підприємством.
5	Шеремет Д. А. [17]	Стратегічний управлінський облік орієнтований на процес прийняття стратегічних рішень, у рамках якого пропонується ретельний аналіз бізнес-середовища, де організація здійснює свою діяльність.
6	Райан Б. [11]	Стратегічний облік розглядається як основа для досліджень фінансових та економічних проблем з точки зору найбільш важливого для підприємства питання – реалізації сприятливих можливостей бізнесу.
7	Плісун І. Й. [10]	Стратегічний облік – це інформаційна модель, що поєднує в рамках єдиної системи фінансовий і управлінський облік, і забезпечує фахівців підприємства виробничою інформацією для прийняття ефективних рішень, а також забезпечує інформацією для оцінки діяльності підприємства.
8	Сіммондс К. [16]	Стратегічний управлінський облік – спосіб аналізу власного бізнесу та бізнесу конкурентів.
9	Богатая І. М. [4]	Стратегічний облік являє собою систему реєстрації, узагальнення й представлення даних, необхідних для прийняття стратегічних управлінських рішень, менеджерами господарюючого суб'єкта. Відмінною особливістю є формування інформації про зовнішні фактори макросередовища в рамках системи моніторингу та прийняття даних факторів до уваги.

Джерело: [18]

- 1) забезпечує збір інформації, пов'язаної з конкуренцією;
- 2) забезпечує використання обліку для стратегічних рішень;
- 3) скорочення витрат на основі стратегічних рішень;
- 4) забезпечення конкурентних переваг підприємства.

Стратегічний облік є невід'ємною частиною стратегічного аналізу. Стратегічний аналіз посідає важливе місце в процесі підготовки і прийняття управлінських рішень, відповідно, є складовою планування господарської діяльності підприємств усіх форм власності та господарювання.

Стратегічний аналіз насправді – це механізм зворотного зв'язку в процесах стратегічного менеджменту, оскільки, на нашу думку, є неможливим формування стратегій без проведення попереднього стратегічного аналізу діяльності підприємства. З іншого боку, саме стратегічний аналіз, який здійснюється в процесі реалізації стратегії підприємством, дає можливість внести певні стратегічно-спрямовані зміни в оперативну діяльність підприємства. І саме стратегічний аналіз дасть можливість в комплексі оцінити ефективність реалізації стратегії підприємства. Отже загалом, стратегічний аналіз має на меті формування системи показників, які забезпечать кількісно-якісне визначення позицій підприємства в середовищі на довгостроковий період.

Стратегічний аналіз – це процес комплексного аналізу внутрішніх ресурсів та можливостей підприємства, що спрямовані на оцінку майбутнього стану бізнесу, його сильних та слабких сторін, виявлення стратегічних проблем [7].

Завдання стратегічного аналізу полягає в змістовній та формальній характеристиці об'єкта дослідження, виявленні особливостей, закономірностей та тенденцій його розвитку, визначенні способів управління цим об'єктом.

Кінцевою метою стратегічного аналізу є надання інформації менеджерам та іншим зацікавленим особам для прийняття адекватних стратегічних рішень, вибору стратегії, яка найбільшою мірою відповідає майбутньому підприємства.

Суть стратегічного аналізу полягає у тому, що за його допомогою здійснюється вибір конкретної стратегії з багатьох альтернатив і формування всієї системи стратегій. При здійсненні стратегічного аналізу визначається ступінь впливу факторів зовнішнього і внутрішнього середовища на критерії конкретних стратегій. Стратегія підприємства передбачає вирішення таких завдань:

- 1) визначення сфери діяльності підприємства і формування стратегічних напрямів;
- 2) постановка стратегічних цілей і завдань для їх досягнення;
- 3) формування стратегії для досягнення намічених цілей і результатів діяльності виробництва;
- 4) оцінка результатів діяльності підприємства.

Стратегічний аналіз поділяють на дві частини – аналіз зовнішнього середовища та управлінський аналіз. Це пов'язане із тим, що за їх проведення повинні відповідати різні служби організації, якщо аналіз зовнішнього середовища є функцією маркетингу, то проведення управлінського аналізу є прерогативою функціональних служб підприємства.

Стратегічні довготермінові рішення визначають перспективу організації, її майбутнє. Для їх впровадження необхідна інформація про можливості підприємства та його економічне середовище. Таку інформацію забезпечує обліково-аналітичне забезпечення управління прибутком підприємства.

Для вдосконалення управління прибутком систематизовано об'єкти управління, виходячи з функціональної його направленості (рис. 2), що дозволяє визначити рівень аналітичності облікових даних у розрізі виділених об'єктів, необхідних управлінському персоналу для прийняття рішень відповідно до обраної стратегії бізнесу та економічної ситуації на ринку.

Формування системи обліково-аналітичного забезпечення управління прибутком підприємства є процесом цілеспрямованого підбору відповідних інформаційних показників облікового і необлікового характеру, які будуть використані для планування, аналізу і прийняття оперативних управлінських рішень.

Завдання обліково-аналітичного забезпечення сучасного суб'єкта господарювання полягають у пошуку раціональних співвідношень між категоріями часу, ризику та кінцевими результатами діяльності, рівнем ресурсного забезпечення і можливостями примноження та ефективного використання потенціалу розвитку підприємства. При цьому має забезпечуватися фінансова стійкість і висока інвестиційна привабливість підприємства.

Названі інформаційні показники повинні відображати не тільки загальні обсяги діяльності, обсяги і структуру доходів та витрат, але і містити дані про фактори впливу на них, зокрема, про елементи вибраної облікової політики, події після звітної дати, які впливають на фінансові результати діяльності, вплив інфляції на результативні показники і т. д. Такі дані повинні міститися у внутрішній звітності, пояснювальній записці до фінансової звітності і в нефінансових звітах підприємства. Основне призначення цих інформаційних показників в системі управління прибутком полягає в необхідності чіткого відслідкування факторів впливу на величину прибутку і направлення її розподілу для розробки (коректування) концепції розвитку підприємства, орієнтованої на зростання його ринкової вартості.

Відповідно, основна задача управління прибутком в рамках названої концепції полягає в гармонізації інтересів власників, держави і найманого персоналу з розподілу прибутку і визначення пріоритетних напрямків його використання.

Висновок. Отже, щоб мати належне інформаційне забезпечення системи управління прибутком суб'єкта господарювання, доцільно сформулювати комплекс завдань для досягнення ефективного обліково-аналітичного забезпечення реалізації управлінської функції:

- розробити критерії та порядок оцінки якості інформації, яка створюється у системі бухгалтерського обліку та економічного аналізу;
- розробити методичку оцінки якості облікового циклу та процесу аналітичної обробки облікової інформації;

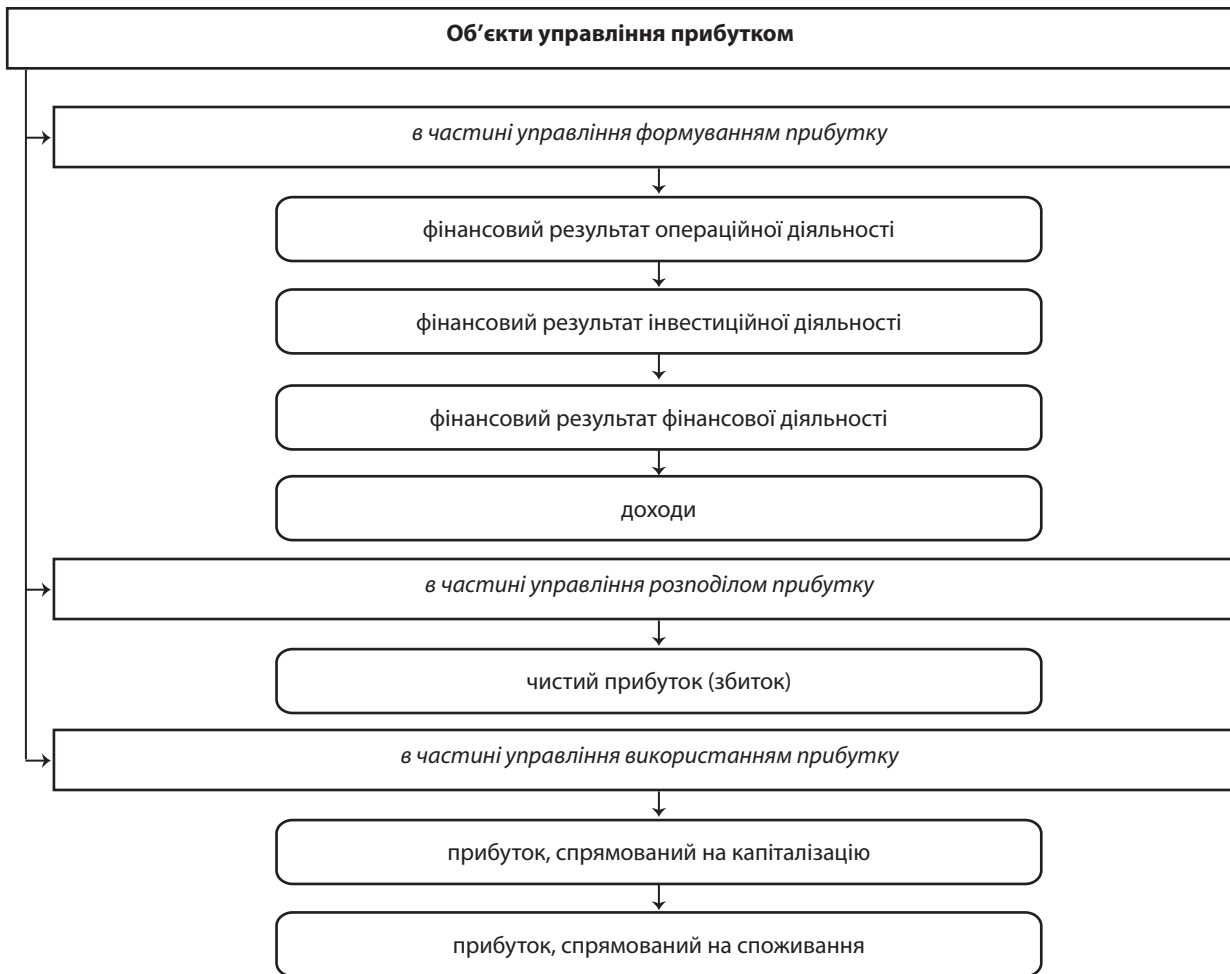

Рис. 2. Об'єкти управління прибутком

Джерело: розробка автора

- встановити порядок генерування необхідної управлінню кількості даних у системі обліку та порядок

подальшої трансформації облікових даних в аналітичну інформацію.

ЛІТЕРАТУРА

1. Баканов М. И. Теория экономического анализа / М. И. Баканов, А. Д. Шеремет: Учебник. 4-е изд., доп. и перераб. – М.: Финансы и статистика, 1997 – 416 с.
2. Блаженкова Н. М. Формирование подсистемы стратегического управленческого учета на промышленном предприятии: автореф. дис. канд. экон. наук. – Київ, 2004. – 26 с.
3. Бланк И. А. Управление прибылью / И. А. Бланк. – 2-е изд., рас. и доп. – К.: Ника – Центр, Эльга, 2002. – 752 с. – (Серия «Библиотека финансового менеджера»; Вып. 2)
4. Богатая И. Н. Стратегический учет и аудит: теория и практика / И. Н. Богатая // Фундаментальные исследования. – 2007. – № 4. – Режим доступа: <http://www.rae.ru>
5. Бухгалтерський управлінський облік: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. – Житомир: ПП «Рута», 2006. – 832 с.
6. Галузина С. М. Аспекты повышения роли учетно-аналитической информации в системе управления организацией: монография / С. М. Галузина. – СПб.: Знание, 2006. – 392 с.

REFERENCES

- Bakanov, M. I., and Sheremet A. D. A. D. *Teoriia ekonomicheskogo analiza* [Theory of Economic Analysis]. Moscow: Finansy i statistika, 1997 – 416 с.
- Blazhenkova, N. M. «Formyrovanyepodsystemystrategicheskoho upravlencheskoho ucheta na promyshlennom predpriyatyy» [Formation of a subsystem of strategic management accounting in an industrial plant]. *avtoref. dys. kand. ekon. nauk.*, 2004.
- Blank, I. A. *Upravlenie pribyliu* [Profit management]. Kyiv: Nika-Tsentr, 2002.
- Bogataia, I. N. «Strategicheskii uchet i audit: teoriia i praktika» [Strategic Accounting and Auditing: Theory and Practice]. <http://www.rae.ru>.
- Bukhhalterskyi upravlinskyi oblik* [Accounting Management Accounting]. Zhytomyr: Ruta, 2006.
- Bromwich, M. (1990). The case for strategic management accounting: The role of accounting information for strategy in competitive markets. *Accounting, Organizations and Society*. 15 (1-2), 27–46.

7. Круглов М. И. Стратегическое управление компанией / М. И. Круглов. Учебник для ВУЗов. – М.: Русская Деловая Литература, 1998. – 768 с.
8. Кузьминский А. Н. Учетная и аналитическая информация в объединении / Анатолий Николаевич Кузьминский. – К.: Вища школа, 1979. – 96 с.
9. Пархоменко О. В. Інформаційно-аналітичне забезпечення процесу прийняття рішень в системі науково-технічної інформації: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.02.02 «Економіка та управління науково-технічним прогресом» / О. В. Пархоменко. – Київ, 2006. – 24 с.
10. Пліскун І. Й. Стратегічний облік як інструмент стратегічного управління підприємством / І. Й. Пліскун // Вісник Української академії банківської справи. – 2002. – № 12. – С. 94–95.
11. Райан Б. Стратегический учет для руководителя / Б. Райан / Пер. с англ. под ред. В. А. Микрюкова. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1998. – 616 с.
12. Савчук В. П. Практическая энциклопедия. Финансовый менеджмент / В. П. Савчук. – К.: Companion Group, 2008. – 880 с.
13. Ткач В. И. Международная система учета и отчетности / В. И. Ткач, М. В. Ткач М.: Финансы и статистика, 1991. – 160 с.
14. Томпсон А. А. Стратегический менеджмент: концепции и ситуации для анализа, 12-е изд.: Пер с англ. / Томпсон А. А., Стрикленд А. Дж. – М.: Изд-дом «Вильямс», 2002. – 928 с.
15. Хахонова Н. Н. Концепция учетно-аналитического обеспечения управления денежными потоками коммерческих организаций: дис. д-ра экон. наук. – Москва, 2006. – 446 с.
16. Чиркова М. Б. Стратегический учет амортизации основных средств в сельскохозяйственных организациях / М. Б. Чиркова [монография] – Изд-во Мичуринского госагроуниверситета, 2009. – 121 с.
17. Шеремет Д. А. Маркетинговый анализ в стратегическом управленческом учете: автореф. дис. кан. экон. наук. – Москва, 2009. – 23 с.
18. Касич А. О., Циган Р. М. Теоретичні та практичні аспекти стратегічного обліку з урахуванням перспективного розвитку підприємства // Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського – 2010. – №5. – С. 183–186.
19. Пилипенко А. А., Пилипенко Д. А. Технологія формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами в системі стратегічного розвитку підприємств // Проблеми економіки – 2010 – №3. – С. 76–83.
20. Маняева В. А. Теоретические основы развития стратегического управленческого учета / Вера Маняева // Весник Самарского государственного экономического университета. – 2010. – №1(63). – С. 47–51.
21. Bromwich, M. (1990). The case for strategic management accounting: The role of accounting information for strategy in competitive markets. *Accounting, Organizations and Society*. 15 (1-2), 27–46.
22. Simmonds K, (1981), 'Strategic Management Accounting', *Management Accounting*, 59(4), 26-29.
- Chirkova, M. B. *Strategicheskij uchet amortizatsii osnovnykh sredstv v selskokhoziaystvennykh organizatsiiakh* [Strategic accounting for depreciation of fixed assets in the agricultural organizations]. Michurinsk: Izd-vo Michurinskogo gosagrouniversiteta, 2009.
- Galuzina, S. M. *Aspekty povysheniia roli uchetno-analiticheskoy informatsii v sisteme upravleniia organizatsiy* [Aspects of increasing the role of accounting and analytical information in the system of organization management]. St. Petersburg: Znanie, 2006.
- Khakhonova, N. N. «Kontseptsiiia uchetno-analiticheskogo obespecheniia upravleniia denezhnymi potokami kommercheskikh organizatsiy» [The concept of accounting and analytical support cash management business organizations]. *dis. d-ra ekon. nauk.*, 2006.
- Kruglov, M. I. *Strategicheskoe upravlenie kompaniy* [The strategic management of the company]. Moscow: Russkaia Delovaia Literatura, 1998.
- Kasych, A. O., and Tsyhan, R. M. «Teoretichni ta praktychni aspekty stratehichnoho obliku z urakhuvanniam perspektyvnoho rozvytku pidpriemstva» [Theoretical and practical aspects of strategic account based on long-term development of the enterprise]. *Visnyk KrNU imeni Mykhaila Ostrohradskoho*, no. 5 (2010): 183-186.
- Kuzminskiy, A. N. *Uchetnaia i analiticheskaia informatsiia v obiedinenii* [Accounting and analytical information in the union]. Kyiv: Vishcha shkola, 1979.
- Maniaeva, V. A. «Teoreticheskie osnovy razvitiia strategicheskogo upravlencheskogo ucheta» [The theoretical basis for the development of strategic management accounting]. *Vestnik Samarского gosudarstvennogo ekonomicheskogo universiteta*, no. 1(63) (2010): 47–51.
- Parkhomenko, O. V. «Informatsiino-analitychne zabezpechennia protsesu pryiniattia rishen v systemi naukovo-tekhnichnoi informatsii» [Informational and analytical decision-making process in the system of scientific and technical information]. *avto ref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. ekon. nauk: spets. 08.02.02*, 2006.
- Pliskun, I. I. «Stratehichniy oblik iak instrument stratehichnoho upravlinnia pidpriemstvom» [Strategic accounting as a tool for strategic management]. *Visnyk Ukrainkoi akademii bankivskoi spravy*, no. 12 (2002): 94–95.
- Pylypenko, A. A., and Pylypenko, D. A. «Tekhnolohiia formuvannia oblikovo-analitychnoho zabezpechennia upravlinnia vytratamy v systemi stratehichnoho rozvytku pidpriemstv» [Technology shaping accounting and analytical support cost management in the strategic development of enterprises]. *Problemy ekonomiky*, no. 3 (2010): 76–83.
- Rayan, B. *Strategicheskij uchet dlia rukovoditelja* [Strategic consideration for the head]. Moscow: Audit; YuNITI, 1998.
- Sheremet, D. A. «Marketingovyy analiz v strategicheskome upravlencheskome uchete» [Marketing analysis in strategic management accounting]. *avto ref. dis. kan. ekon. nauk.*, 2009.
- Savchuk, V. P. *Prakticheskaia entsiklopediia. Finansovyy menedzhment* [Practical Encyclopedia. financial management]. Kyiv: Companion Group, 2008.
- Simmonds K, (1981), 'Strategic Management Accounting', *Management Accounting*, 59 (4), 26-29.
- Tompson, A. A., and Strickland, A. Dzh. *Strategicheskij menedzhment: kontseptsii i situatsii dlia analiza* [Strategic Management: Concepts and situation analysis]. Moscow: Viliame, 2002.
- Tkach, V. I., and Tkach, M. V. *Mezhdunarodnaia sistema ucheta i otchetnosti* [The International System of Accounting and Reporting]. Moscow: Finansy i statistika, 1991.